

Sygn. Akt XVII AmE 289/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSR (del.) Jolanta Stasińska**

Protokolant: protokolant sądowy **Aleksandra Marczak**

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2018 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 15 maja 2018 roku, Nr (...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 289/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 15 maja 2018 roku numer (...), na podstawie art 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755, 650, 685 i 771), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.), w związku z art 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 16 października 2017 r., na podstawie art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia spółce: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. orzekł, co następuje:

1. (...) Sp. z o.o. w dniach 10, 11 i 12 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego pod adresem: ul. (...) w K., naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy,

2. Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzył (...) Sp. z o.o. karę pieniężną w kwocie 8.785,00 zł.

Od wyżej wymienionej decyzji powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą K. złożył odwołanie. Zaskarżył decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania administracyjnego, tj. art. 77 k.p.a., art. 80 k.p.a. oraz art. 107 § 3 k.p.a. w zw. z art. 7 w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 755 zwana dalej „ustawą”), poprzez zaniechanie dokonania wszechstronnych ustaleń faktycznych, skutkujących nieustaleniem lub błędnym ustaleniem przez organ okoliczności, tj. wpływu, jaki miał komunikat wydany w dniu 11 sierpnia 2015 r. o godzinie 19:55 w zakresie planowanego na dzień kolejny stopnia ograniczenia poboru energii elektrycznej, w stosunku do faktycznie wprowadzonego komunikatem z dnia 12 sierpnia 2015 r. o godz. 7:55 stopnia, jak również treści komunikatów z dnia 9 sierpnia 2015 r. z godziny 19:55 oraz z dnia 10 sierpnia 2015 r., na powstanie przekroczenia poboru energii elektrycznej przez powoda,

2. naruszenie prawa materialnego mającego wpływ na wynik sprawy, tj:

a) art. 11 i art. 11d ust. 3 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy, poprzez jego błędne zastosowanie, polegające na przyjęciu przez organ, iż norma prawna wynikająca z ww. przepisów daje w niniejszej sprawie podstawę do nałożenia na stronę kary pieniężnej wskazanej w art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy,

b) § 3 ust. 4 pkt 1 w zw. z § 9 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U.2007.133.924 zwane dalej „rozporządzeniem”) poprzez jego błędną wykładnię polegającą na błędnym przyjęciu przez organ, iż wyłączenie ograniczeń wskazanych w § 3 ust. 4 nie dotyczy powoda,

c) art. 56 ust. 6a ustawy poprzez jego niezastosowanie w przedmiotowej sprawie, wynikające z błędnego przyjęcia, iż przekroczenia jakich dopuścił się skarżący miały charakter znaczny i w konsekwencji groziły one bezpieczeństwu energetycznemu kraju, a także uznaniu, że do zastosowania ww. przepisu wymagane jest stosowanie się do ograniczenia w poborze energii przez cały okres trwania ograniczenia, a nie tylko w trakcie jego części.

Wskazując na powyższe wniosł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości zgodnie z art. 479⁵³ § 2 k.p.c.,

2. ewentualnie, na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c., o uchylenie decyzji w części, tj. w zakresie przekroczenia mającego miejsce w dniach 10 – 11 sierpnia 2015 r., natomiast w zakresie przekroczenia w dniu 12 sierpnia 2015 r. na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez odstąpienie od wymierzenia skarżącemu kary; alternatywnie, w przypadku stwierdzenia podstawy do wymierzenia skarżącemu kary również za przekroczenia w dniach od 10 do 11 sierpnia 2015 r. – o zmianę decyzji w całości i w oparciu o art. 56 ust. 6a ustawy orzeczenie o odstąpieniu od wymierzenia skarżącemu kary pieniężnej

oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania powód wskazał, że podstawowym źródłem zużycia prądu u niego jest chłodnia, w której składowany jest towar spożywczy, wymagający utrzymania stałej, niskiej temperatury tak, aby zachować jej zdolność do spożycia dla konsumentów. Pomimo oczywistego faktu, że powód nie może ze względów bezpieczeństwa wyłączyć urządzeń chłodniczych, natychmiast wszczął on jednak procedurę zmniejszania ilości poboru energii. Zarządził wyłączenie wszystkich klimatyzatorów w pomieszczeniach biurowych, nakazał oszczędne zapalanie świateł oraz wszystkich urządzeń związanych z poborem prądu. Co najważniejsze, w dniu 10 sierpnia 2015 r. przekazał komunikat do pracowników obsługujących pojazdy – chłodnie, które to pojazdy dostarczają zamrożony towar do kontrahentów powoda, aby w newralgicznych dniach, o ile jest to możliwe dla zachowania prawidłowych warunków przechowywania

przewożonej żywności, chłodnie zamontowane na pojazdach były ładowane tylko w takim stopniu, aby móc wykonać trasę dla danego dnia.

Pracownik powoda już w dniu 10 sierpnia 2015 r. wysłał drogą elektroniczną wniosek do (...), aby ten zniósł dla niego ograniczenie zużycia energii, gdyż obecne zużycie jest do tego stopnia niewystarczające, że nie zapewnia odpowiednich warunków w mroźniach.

Powód wskazał też, że w 2016 roku oficjalnie wystąpił o zwiększenie wielkości mocy bezpiecznej, a następnie wystosował kolejny wniosek o zmianę mocy umownej. Strona otrzymała początkowo w piśmie z dnia 02 czerwca 2016 r. do podpisania aneksu do umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, a pismem z dnia 10 czerwca 2016 r. (...) oficjalnie potwierdził przyjęcie nowych wartości mocy umownej.

Wynika z tego, że powód nie tylko podejmował wszelkie starania, aby do przedmiotowych przekroczeń nie dochodziło, a w przypadku ich zaistnienia były one możliwie jak najniższe, lecz zaraz po uzyskaniu informacji z 10 sierpnia 2015 r. o wprowadzeniu ograniczeń w zużyciu energii, rozpoczął starania o zwiększenie limitów, które pozwolą na uniknięcie tego typu sytuacji w przyszłości.

Zdaniem powoda decyzja Prezesa URE z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie o sygn. akt (...) została wydana z błędami. Powód podkreślił, że nie kwestionuje okoliczności, iż w jego zakładzie nastąpiły niewielkie przekroczenia poboru energii elektrycznej, bo wynoszące w okresie od 10 do 12 sierpnia 2015 r. łącznie 2,92856 MWh. Niemniej jednak, w ocenie powoda, pozwany nie miał podstaw prawnych do nałożenia na niego kary za przekroczenia poboru energii elektrycznej w dniach 10 – 11 sierpnia 2015 r. Ponadto, zdaniem powoda, pozwany w sposób nieuprawniony nie zastosował w stosunku do powoda normy prawnej wynikającej z art. 56 ust. 6a ustawy z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne w stosunku do przekroczenia poboru energii mającej miejsce w dniu 12 sierpnia 2015 r. W ocenie powoda, nawet przy stwierdzeniu podstaw materialnoprawnych do wymierzenia powodowi kary również za przekroczenia w dniach 10 – 11 sierpnia 2015 r., pozwany w dalszym ciągu miałby uzasadnione podstawy do odstąpienia od wymierzenia powodowi kary również za cały sporny okres.

Według powoda istotną okolicznością w sprawie były również nieprecyzyjnie podawane komunikaty w sprawie prognoz wprowadzanych stopni ograniczeń przez Operatora.

Powód wskazał, że pozwany dopuścił się również naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art. 11 i art. 11d ust. 3 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy, poprzez jego błędne zastosowanie, polegające na przyjęciu przez organ, iż norma prawna wynikająca z ww. przepisów daje w niniejszej sprawie podstawę do nałożenia na stronę kary pieniężnej wskazanej w art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy. Pozwany opierając się o normę płynącą z art. 11 i art. 11d ust.3 ustawy wymierzył powodowi karę pieniężną. W ocenie powoda jednak na podstawie ww. przepisu pozwany nie był uprawniony do nałożenia na powoda przedmiotowej kary. Powód jako odbiorca energii nie jest adresatem normy prawnej wyrażonej w art. 11d ust.3 ustawy. Ponadto przepis ten wyraźnie wskazuje na możliwość wprowadzania ograniczenia w dostarczaniu energii elektrycznej, a nie ograniczenia w jej poborze.

W ocenie powoda pozwany dopuścił się również naruszenia § 3 ust. 4 pkt 1 w zw. z § 9 pkt 3 rozporządzenia poprzez jego błędną wykładnię polegającą na błędnym przyjęciu przez organ, iż wyłączenie ograniczeń wskazanych w § 3 ust. 4 rozporządzenia nie dotyczy powoda. Powód wskazał, że w przypadku natychmiastowego zmniejszenia poboru mocy, poprzez czasowe wyłączenie systemów chłodzących w chłodni, nastąpiłby proces parowania ze ścian oraz zalegającego w magazynach chłodni towaru, co w konsekwencji spowodowałoby oblodzenie znajdujących się tam posadzek i zagrożenie dla zdrowia pracujących w magazynach chłodniczych ludzi. Poza tym zaniechanie przez odbiorcę utrzymywania prawidłowych warunków składowania produktów spożywczych na skutek czasowego wyłączenia chłodni, mogłoby doprowadzić do ich rozmrożenia i do narażenia konsumentów przechowywanych produktów na ryzyko zatrucia nieprawidłowo przechowywaną żywnością. O ograniczeniach z dnia 10 sierpnia 2015 r. powód dowiedział się w tym samym dniu. W związku z tym dostosowanie się w tak krótkim czasie wymagałoby

podjęcia przez niego radykalnych działań, co mogłoby narazić pracowników powoda na niebezpieczeństwo utraty zdrowia, ze względu na pracę na oblodzonej posadzce.

Powód wskazał również, że pozwany w treści zaskarżonej decyzji powołał się na stopień społecznej szkodliwości czynu, rozumiany jako bezpośredni wpływ popełnionego czynu na bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Zdaniem powoda, skalę przekroczenia poboru energii przez powoda należy uznać za znikomą. Nawet przy uznaniu zasadności nałożenia na powoda kary pieniężnej za cały okres od dnia 10 do 12 sierpnia 2015 r. i wysokość łącznego przekroczenia poboru energii elektrycznej wynoszącej 2,92856 MWh to i tak wysokość przekroczenia będzie stanowiła ledwie 1% miesięcznego poboru energii elektrycznej powoda. Odnosząc się zatem do przesłanek, pozwalających na dokonanie oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu powoda, mając na uwadze wszystkie okoliczności sprawy, w ocenie powoda, jego działaniu należy przypisać znikomy stopień szkodliwości czynu.

Ponadto powód wskazał, że pozwany dokonując wykładni art. 56 ust. 6a ustawy i oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu, niesłusznie odwołał się do zachowania innych podmiotów i oparł się na tym zachowaniu. W ocenie powoda decyzja organu w sprawie powinna określać sytuację prawną konkretnego wskazanego adresata w indywidualnie oznaczonej sprawie. Pozwany dokonał zsumowania znikomego przekroczenia powoda z przekroczeniami innych odbiorców, co doprowadziło do błędnego wniosku, że działanie powoda miało istotny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.

Zdaniem powoda w niniejszej sprawie zachodziły wszelkie przesłanki do zastosowania instytucji określonej w art. 56 ust. 6a ustawy, a zatem pozwany, w ocenie powoda, niesłusznie nie zastosował omawianego przepisu.

Pozwany wniósł o:

1. oddalenie odwołania,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał w całości stanowisko zawarte w treści decyzji. Stwierdził, że brak jest podstaw do jej uchylenia.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie powołał się na treść art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne zgodnie z którym w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia (...) w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Zdaniem pozwanego zarzuty powoda dotyczące naruszenia przepisów postępowania administracyjnego tj. art. 7 art. 77 i art. 107 § 1 w zw. z art. 107 § 3 k.p.a. są niezasadne, ponieważ naruszenie ww. przepisów nie miało miejsca.

Pozwany podkreślił, że w przedmiotowej sprawie organ podjął wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy, zaś zaskarżona decyzja zawiera wszystkie składniki, o których mowa w art. 107 § 1 k.p.a.

Równocześnie pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, że w przypadku, gdy dany odbiorca nie powinien być objęty planem ograniczeń lub mieć np. określoną w tym planie inną wielkość maksymalnego poboru mocy, to powinien podjąć działania czyli przekazać (...) stosowne informacje w tym zakresie bądź to na etapie sporządzania przez (...) takiego planu dla tego odbiorcy, bądź po jego otrzymaniu.

W ocenie pozwanego, przepis art. 11 ustawy Prawo energetyczne nie mógł zostać naruszony, gdyż ustawodawca doprecyzowuje w nim treść delegacji ustawowej, zawartej w ust. 6, dla Rady Ministrów w zakresie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub dostarczając ciepła wskazując, że rozporządzenie określa sposób wprowadzania ograniczeń umożliwiający odbiorcom energii lub ciepła dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie.

Pozwany podkreślił również, że komunikat energetyczny został ogłoszony w dniu 10 sierpnia 2015 r. o godz. 7:55 zaś ograniczenia wprowadzone od godz. 10:00, zatem powód miał czas na wprowadzenie ograniczeń w poborze energii elektrycznej do wskazanej przez niego i określonej w umowie sprzedaży energii elektrycznej oraz w planach ograniczeń mocy bezpiecznej, wynoszącej dla jego punktu poboru 156 kW.

Prezes URE wskazał ponadto, iż wywody powoda nie znajdują uzasadnienia w przepisach z art. 11, 11c i 11 d ustawy – Prawo energetyczne. Z analizy tych przepisów nie wynika bowiem, iż wyłączną podstawę prawną wprowadzenia przez operatora ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ustawodawca zawarł w art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy. Zachowanie powoda polegające na niestosowaniu się w dniach 10, 11 i 12 sierpnia 2015 roku do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, o których mowa w art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne, zostało objęte sankcją poprzez odesłanie w przepisie karnym z art. 56 ust. 1 pkt 3a do art. 11, 11c ust. 3 i 11 d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, bowiem w istocie to przepis art. 11 d ust. 3 stanowi materialnoprawną podstawę do wprowadzenia powyższych ograniczeń, zaś operator systemu przesyłowego wprowadzając z dniem 10 sierpnia 2015 roku ograniczenia w dostarczaniu i poborze mocy odwołał się do art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy – prawo energetyczne określając na tej podstawie okres i zakres terytorialny wprowadzanych ograniczeń. Wobec tego zasadne było nałożenie na powoda kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne, bowiem bezsporne jest, że powód w dniach 10. 11 i 12 sierpnia 2015 r. nie dostosował się do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Popelniony przez powoda czyn miał, zdaniem pozwanego, istotny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, gdyż czynu powoda nie należy oceniać w oderwaniu od okoliczności, w których jego działanie bądź zaniechanie nastąpiło. Powód został objęty ograniczeniami obowiązującymi w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r., gdyż zgodnie z § 5 pkt 1 rozporządzenia z 2007 r. ograniczenia te dotyczą każdego z odbiorców, dla których wielkość mocy umownej określonej w zawartej umowie sprzedaży, umowie o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej ustalona została powyżej 300 kW. Równocześnie powód nie podlegał ochronie przed prowadzonymi ograniczeniami na mocy § 6 ust. 1 tego rozporządzenia.

W ocenie pozwanego, zasadne jest jego stanowisko zawarte w decyzji, że w niniejszej sprawie znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu wyraża się w bezpośrednim wpływie popelnionego przez powoda czynu na bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, a co się z tym wiąże w sprowadzeniu realnego zagrożenia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju. 10 sierpnia 2015 r. wiele podmiotów zobowiązanych do przestrzegania ograniczeń dostosowało się, często dużym kosztem i wysiłkiem, do wprowadzonych ograniczeń w poczuciu odpowiedzialności, ale i obawy o sankcje za niedopełnienie obowiązku. Dlatego też uwolnienie powoda od wymierzonej przez pozwanego kary pieniężnej byłoby, zdaniem Prezesa URE, oczywiście niezasadne, w tym przez pryzmat wszystkich funkcji tej kary oraz negatywne postrzeganie przez podmioty, które dostosowały się do ograniczeń i mogłoby w przyszłości skutkować powszechnym zlekceważeniem tego obowiązku z wiadomym skutkiem dla systemu elektroenergetycznego.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. z siedzibą w K. (zwanym dalej (...)) w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r. dostarczało (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. (zwanym dalej (...)) energię elektryczną w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w K. ul. (...) - na podstawie Umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z dnia 12.12.2013r., Nr (...). Informacje o wielkości danych dotyczących Odbiorcy wynikające z Planu wprowadzania ograniczeń w poborze energii elektrycznej obowiązującego w okresie od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r., zostały przekazane Odbiorcy przez (...) w piśmie z dnia 31.07.2014 r.,

(k. 30, 65 – 71, 76 – 79 akt administracyjnych.)

(...) S.A. (dalej (...) S.A.”) w dniu 10 sierpnia 2015 roku wydały komunikat, iż w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Jednocześnie, w dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy - Prawo energetyczne, tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. Rada Ministrów w dniu 11 sierpnia 2015 r. wydała Rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. (okoliczności bezsporne)

Na wezwanie Prezesa URE, (...) SA, do którego sieci (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. był w sierpniu 2015r. przyłączony, pismem z dnia 10 maja 2016 r. przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorcy ujętego w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 sierpnia 2015 r. do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej – zakład produkcji żywności mrożonej pod adresem: ul. (...), K. (dalej „obiekt Odbiorcy”). Z informacji przedstawionych Prezesowi URE przez (...) wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynika, że Odbiorca w dniach 10, 11, 12 sierpnia 2015 r. przekroczył obowiązujące go - zgodnie z Planem wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wartości poboru mocy, w poszczególnych stopniach zasilania o łącznej wartości przekroczenia: 2,92856 MW w godzinie. (k 3 - 4 akt adm.)

W związku z tym pismem z dnia 16 października 2017 r. Prezes URE zawiadomił Odbiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się przez Odbiorcę do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. W szczególności Odbiorca został wezwany do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji otrzymanych przez Prezesa URE od (...) wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. (k. 1 - 2 akt adm.)

Pismem z dnia 14 listopada 2017 r., które do Prezesa URE wpłynęło 17 listopada 2017 r., Odbiorca przedstawił Prezesowi URE swoje stanowisko w sprawie, wraz z dokumentami i informacjami, do których nadesłania wzywano. W piśmie Odbiorca wniósł o umorzenie postępowania administracyjnego z uwagi na jego bezprzedmiotowość. (k. 23-27 akt adm.)

Po uprzednim wzywaniu Odbiorcy do nadesłania dodatkowych informacji, pismem z dnia 12 marca 2018 r. zawiadomiono Odbiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w niniejszej sprawie i poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiałem dowodowym w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego pisma z jednoczesnym pouczeniem, że niezapoznanie się w powyższym terminie z aktami sprawy zostanie uznane za rezygnację z możliwości wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonego materiału dowodowego. (k. 91 – 91V akt adm.)

Pismem z dnia 26 kwietnia 2018 r. Prezes URE zawiadomił Odbiorcę, że postępowanie zostanie zakończone do dnia 31 maja 2018 roku. (k. 93 akt adm.).

Odbiorca w 2017 roku osiągnął przychód (...) zł. (k. 89 akt adm.)

W dniu 15 maja 2018 roku Prezes URE wydał decyzję Nr (...). (k. 94 - 102 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

W treści odwołania powód twierdził, iż nie zaistniały przesłanki na nałożenia kary na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., gdyż przepis ten odnosi się wprost do art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 p.e., natomiast przedmiotowe ograniczenia zostały wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e.

Powyższe twierdzenie powoda jest niezasadne.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne w przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. Zgodnie natomiast z ust. 6 Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców; zaś zgodnie z ust. 7, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

Dalej wskazać należy, iż zgodnie z art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Z treści powyższego przepisu wynika, iż w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii do kompetencji OSP na mocy tej ustawy należało wprowadzenie ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii, na okres nie dłuższy niż 72 godziny. W dalszej kolejności ustawodawca przewidział, w treści art. 11d ust. 3 tej ustawy, iż w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Należy wskazać przy tym, iż art. 11 c jak również art. 11 d ustawy – Prawo energetyczne jest wynikiem implementacji postanowień dyrektywy 2005/89 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. dotyczącej działań na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych. Przyczyną

powołania powyższych przepisów jest zatem dalsze doprecyzowanie działań jakie powinien podjąć OSP w związku z zaistnieniem (powstaniem i występowaniem) zagrożenia bezpieczeństwa dostawy energii Elektrycznej, jednym z nich jest wprowadzenie przedmiotowych ograniczeń, do których powód powinien był się zastosować. Okoliczność, iż doprecyzowanie okresu na jaki OSP może wprowadzić przedmiotowe ograniczenia zostało zawarte treści art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, nie oznacza, iż nie zostały one wprowadzone na podstawie art. 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Treść przedmiotowych regulacji prawnych tj. art. 11 c ust. 2 pkt 2 i 11 d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP okresie występowania zagrożenia tj. art. 11 d ust. 3 oraz określająca możliwy okres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle organicznym czasie i na ściśle określonym terytorium. Niewątpliwie zaś fakt „występowania zagrożenia” wynika wprost z treści komunikatu OSP, w którym stwierdził „wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej”. W świetle powyższego OSP, w myśl powyższych regulacji prawnych posiadała kompetencję do wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3, zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, zgodnie z treścią art. 11c ust.2 pkt 2 powołanej ustawy wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 roku z informacją o zgłoszonej konieczności wprowadzenia dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne. Jak już bowiem wskazano, OSP mogło wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust.7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiała uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

W świetle powyższego nieuzasadnione jest wnioskowanie powoda, iż wprowadzenie przez OSP przedmiotowych ograniczeń w czasie „wystąpienia zagrożenia” tj. na podstawie art. 11d. ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, którego okres i zakres terytorialny został określony zgodnie z wymogami art. 11c ust. 2 pkt 2 powoduje zwolnienie powoda z odpowiedzialności, o której mowa w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne.

Bezsporny był w niniejszej sprawie fakt niedostosowania się przez powoda do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniach 10, 11 i 12 sierpnia 2015 roku i przekroczenia przez powoda dopuszczalnego wówczas poboru mocy w łącznej wysokości 2,92856 MW w godzinie.

Powód w treści odwołania podnosił, iż po powzięciu wiedzy podjął niezwłoczne działania mające na celu zmniejszenie ilości poboru energii w postaci: wyłączenia wszystkich klimatyzatorów w pomieszczeniach biurowych, oszczędnego zapalania świateł oraz wszystkich urządzeń związanych z poborem prądu. Brak było jednak możliwości natychmiastowego zatrzymania pracy urządzeń chłodniczych, z uwagi na wartość ewentualnych start oraz występowanie różnego rodzaju zagrożeń z tym związanych. Wskazać tu przede wszystkim należy, iż powód nie należy do kręgu podmiotów, które w myśl §6 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, podlegają ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami. Zgodnie natomiast z treścią z §8 ust. 1 i 2 wskazanego Rozporządzenia operatorzy opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne. Z treści dokumentów znajdujących w aktach postępowania administracyjnego (k. 53-58) wynika, że w załączniku do umowy zawartej pomiędzy z powodem a dostawcą energii moc minimalna wymagana dla bezpieczeństwa ludzi i mienia w przypadku wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej określona została na 156 kw. Powód w niniejszym postępowaniu wykazał, iż podjął działania mające na celu zwiększenie mocy bezpiecznej (k. 42), które skutkowały zwiększeniem mocy bezpiecznej do 400 kw, wobec zawarcia pomiędzy stronami aneksu, co zostało potwierdzone pismem z dnia 10 czerwca 2016 roku (k. 48-52). Powyższe dowodzi faktu, iż ustalenie wartości mocy bezpiecznej na etapie opracowania planu ograniczeń było zależne nie tylko od operatora, ale też od powoda, zarówno jako odbiorcy oraz drugiej strony umowy. Wskazać przy tym należy, iż powód jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą – profesjonalista w swej dziedzinie, wiedząc jakiego rodzaju urządzeniami dysponuje, powinien był wcześniej niż w 2016 roku, podjąć stosowne działania w celu zwiększenia mocy bezpiecznej, miał bowiem realny wpływ na treść stosunku

zobowiązaniowego również w tym przedmiocie. Podjęcie przedmiotowych działań, zainicjowanych pismem powoda z dnia 15 stycznia 2016 roku (k. 42, bezsporna była okoliczność błędnego oznaczenia roku, w którym sporządzono pismo), było uzasadnione i skuteczne, nie zwalnia to jednak powoda z odpowiedzialności za niedostosowanie się do ograniczeń poboru mocy w dniach 10,11,12 2015 roku, przy uwzględnieniu wiążącej wówczas powoda mocy bezpiecznej o wartości 156 kw, wskazanej w umowie i planie ograniczeń.

Zauważyć tu również należy, iż wobec wprowadzonych ograniczeń powód nie był zobowiązany do natychmiastowego zatrzymania pracy urządzeń i całkowitego zaprzestania poboru energii, a jedynie zastosowania odpowiednich działań, przygotowanych wcześniej, których rezultatem byłoby ograniczenie poboru energii w odpowiednim ustalonym wcześniej umową i planem ograniczeń zakresie, czego powód jednak nie wykonał.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Jak już wyżej wskazano powód nie dostosował się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniach 10, 11, 12 sierpnia 2015 roku przez OSP na podstawie 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, a następnie w wyniku Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2015 roku. Powyższe oznacza, że zaistniała przesłanka do nałożenia na powoda przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kary pieniężnej. Wymierzenie na tej podstawie kary pieniężnej ma charakter obligatoryjny. W związku z tym, uzasadnione było nałożenie na powoda kary według treści art. 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie z jego treścią (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji) wysokość kary pieniężnej nałożonej na powoda nie przekroczyła 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (...).

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W niniejszej sprawie, przy ocenie stopnia szkodliwości czynu Sąd miał na uwadze zakres przekroczenia w dniach 10, 11, 12 sierpnia 2015 roku mocy o 2,92856 MW w godzinie. Powyższe wynika bowiem z faktu, iż powód nie stosując się do wprowadzonych ograniczeń, dokonując przekroczenia w powyższym zakresie, w sposób bezpośredni oddziaływał negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne. Skutkiem takiego działania może być bowiem wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego systemu. Powyższa okoliczność świadczy o stopniu szkodliwości czynu powoda wyższym niż znikomy. Z tego względu przyjęcie, że szkodliwość czynu powoda była większa niż znikoma, uniemożliwiało odstąpienie od nałożenia na powoda kary na podstawie powołanego wyżej art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne. Tym samym niezasadny był podniesiony przez powoda zarzut naruszenia art. 7, 77 i 80 k.p.a. , albowiem pozwany w sposób wyczerpujący i prawidłowy rozpatrzył materiał dowodowy, wskazał fakty, które uznał za udowodnione, w sposób prawidłowy przytoczył przepisy prawa, a także w sposób dostateczny wyjaśnił przyczyny nieskorzystania z możliwości przewidzianej w treści art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne.

W ocenie Sądu, w sposób prawidłowy pozwany dokonał również wymiaru kary. Z treści złożonego przez powoda dokumentu wskazującego rozliczenie przychodów w 2017 roku (jako poprzedzającym rok w którym wydano zaskarżoną decyzję) wynika, iż przychód wyniósł (...) zł (k. 89 akt adm.). Mając powyższe na względzie oraz treść art. 56 ust.3 cytowanej wyżej ustawy przyjąć należało, iż nałożona na powoda kara w wysokości 8.785,00 zł jest znacznie niższa od limitu określonego treścią art. 56 ust.3 ustawy – Prawo energetyczne. Ponadto zauważenia wymaga okoliczność, iż wysokość kary jest adekwatna do wysokości dokonanego przez powoda przekroczenia. Wysokość kary pieniężnej stanowi bowiem iloczyn 3,000 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającej MW w poszczególnych godzinach doby, po zaokrągleniu w dół pełnych złotych (2,92856 MW x 3,00 zł) zwłaszcza, iż wartość mnożnika wynika z tego pozwany wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1,500 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 roku), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży elektrycznej w okresie 10-31 sierpnia 2015 roku, podwojonej z tytułu sankcji. Biorąc przy tym również pod uwagę fakt, że powód zaprzestał naruszania prawa oraz, jak wynika bowiem z treści dokumentów podjął stosowną procedurę w przedmiocie zwiększenia mocy bezpiecznej umożliwiającej skuteczne dostosowanie się w przyszłości do wprowadzonych ograniczeń, kara ustalona w tych granicach spełni swój podstawowe cele w zakresie

odziaływania szczególnego na powoda, jak również funkcje prewencji ogólnej. Tak ustalona kara nie przekracza również możliwości płatniczych powoda. Ponadto wskazać należy, iż kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (wyrok TK z dnia 31 marca 2008r., SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Powód w toku niniejszego postępowania nie wykazał, aby nałożona kara zachwiała jego płynność finansową. Wskazać przy tym należy, iż kara w nałożonej wysokości, jest relatywnie niska i zarazem adekwatna do zakresu stwierdzonego naruszenia i jego przyczyny, która tkwiła w zaniechaniu powoda w postaci zaniechania odpowiednich procedur umożliwiających w odpowiednim czasie ustalenie odpowiedniej wartości mocy bezpiecznej, która umożliwi w przyszłości dostosowanie się do ewentualnych ograniczeń. Będzie również odpowiednio odczuwalna, na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje. Należało zatem przyjąć, iż kara w wysokości 8785,00 zł będzie na tyle odczuwalna dla powoda, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 479⁵³§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r. poz. 265). Na koszty postępowania po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł.

SSR (del.) Jolanta Stasińska